

Håbo kommun

**Beslut för
förskoleklass och grundskola**

---

efter prioriterad tillsyn i Gröna Dalenskolan
belägen i Håbo kommun

Tillsyn i Gröna Dalenskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Håbo kommun under våren 2015. Gröna Dalenskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 11 och 13 februari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Andelen elever som enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) läsåret 2013/2014 nådde kravnivån i de olika delproven i det nationella ämnesprovet i matematik varierade mellan 34 och 93 procent. På tre av de sju delproven uppnådde eleverna högre resultat jämfört med riket. Däremot var resultaten på två delprov, säga mätning längd, proportionella samband samt symmetri, skriftliga räknemetoder 40, respektive 20 procentenheter lägre än motsvarande resultat för riket. I det nationella provet i svenska varierade andelen elever som nådde kunskapskraven mellan 61 och 95 procent på de olika delproven. Dessa är lägre resultat än motsvarande andelar i riket. På fyra delprov är resultaten lägre än rikets.

Årskurs 6

Lsåret 2013/2014 varierade betygspoängen för eleverna på Gröna Dalenskolan mellan 10,3 poäng och 13,2 poäng i de olika ämnena enligt SIRIS. I samtliga ämnen hade eleverna på skolan ett lägre betygspoäng än motsvarande betygspoäng i riket. Lägst var betygspoängen i ämnena samhällskunskap (10,3) och biologi (10,7). I ämnena idrott och hälsa, fysik, kemi, geografi, historia och teknik låg betygspoängen mellan 11,2 och 11,6. Högst var betygspoängen i hem- och konsumentkunskap (13,2), det ända ämnet där betygspoängen är högre än 13.

Den genomsnittliga betygspoängen på nationella ämnesproven läsåret 2013/2014 var 13,1 i engelska (motsvarande andel för riket 14,4), 12,3 i matematik (riket 12,8), 13,2 i svenska (riket 13,5), 9,3 i kemi (riket 11,3) och 10,4 i geografi (riket 11,1). Den nationella statistiken visar att det finns tydliga skillnader i betygspoängen mellan flickor och pojkar, där flickorna i alla ämnen har nått bättre resultat än pojkarna.

Årskurs 9

Fram till innevarade läsår hade Gröna Dalenskolan inga elever i årskurs 9. Från och med läsåret 2014/2015 har skolan elever i årskurs 9 som tidigare tillhörde Resursskolan. Därmed finns det inte uppgifter i SIRIS beträffande dessa elevers kunskapsresultat.

Trygghet och studiero

När det gäller trygghet och studiero visar Skolinspektionens elevenkäter som genomfördes under höstterminen 2014 att eleverna i årskurs 5 på Gröna Dalenskolan upplever sig trygga på skolan i mindre grad än elever i årskurs 5 från övriga skolor i urvalet. När det gäller studiero skattar eleverna denna något lägre än elever i årskurs 5 från övriga skolor i urvalet. Även de vårdnadshavare som besvarat Skolinspektionens enkät skattar elevernas trygghet och studiero lägre än vårdnadshavare på andra skolor i urvalet.

Av intervjuerna med elever framgår att de känner sig trygga på skolan och deras upplevelse av studiero är att denna varierar. Av intervjuerna med lärare och rektorn framgår att skolan arbetar aktivt för att skapa studiero för eleverna.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2015-10-01
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-10-01
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-10-01

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens granskning av Gröna Dalensskolan visar att skolan behöver vidta åtgärder inom vissa områden för att verksamheten ska motsvara de krav som skollagen ställer.

Skolinspektionen kan konstatera att det kvalitetsarbete som bedrivs vid skolenheten är bristfälligt. Skolans samlade kunskapsresultat följs inte upp tillräckligt och de tillgängliga resultaten analyseras inte heller i tillräcklig omfattning. Detta framstår därmed som oklart hur skolan har identifierat utvecklingsbehov och de åtgärder som enligt rektorn är avsedda att öka måluppfyllelsen. Den begränsade analysen kan enligt Skolinspektionens bedömning innebära en risk att de åtgärder skolan faktiskt vidtar inte är de mest effektiva för att förbättra kunskapsresultaten och utveckla verksamheten.

Beslut

2015-03-13

5 (16)

Dnr 43-2014:7910

Gröna Dalenskolans arbete med särskilt stöd behöver förbättras. I synnerhet gäller detta brister i studiehundledning på modersmålet samt beslut om placering i den särskilda undervisningsgruppen. Skolan behöver säkerställa att samtliga elever som har behov av studiehundledning på modersmålet får ett sådant stöd. Skolinspektionens utredning visar också att det finns elever som deltar i undervisningen i en särskild undervisningsgrupp utan att skolan har gjort en prövning om dessa elevers behov bäst kan tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp. Detta innebär enligt Skolinspektionen att det kan finnas elever vars behov av särskilt stöd möjligen kan tillgodoses på annat sätt än med en placering i en särskild undervisningsgrupp.

Skolinspektionens tillsyn visar också att eleverna i vissa årskurser och/eller ämnen undervisas av lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Det finns inte heller någon personal på skolan som fullgör uppgifter kopplade till elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Skolan saknar systematik för hur studie- och yrkesvägledningen ska komma eleverna till godo kontinuerligt under hela skoltiden.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Håbo kommun att senast den 1 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Håbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Ge studiehundledning på modersmålet till alla elever som har behov av det.

Fatta beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för de elever som har behov av denna form av särskilt stöd.

I beslut om placering i en särskild undervisningsgrupp ska framgå de särskilda skäl som föranlett placeringen.

Beslut om anpassad studiegång fattas endast om utredning visar att det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar.

Motivering till bedömning av brist

Studiehundledning på modersmålet

Enligt skolförordningen ska en elev ges studiehundledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Enligt rektorn och lärare finns det elever på skolan som är i behov av studiehundledning på sitt modersmål. Eleverna erbjuds emellertid inte sådant stöd. Rektorn uppger att skolan har identifierat behovet men att elevernas behov inte har tillgodosetts på grund av svårigheter med att rekrytera kompetent personal.

Skolinspektionen konstaterar att Gröna Dalenskolan inte säkerställer att elevernas behov av studiehundledning på modersmålet tillgodoses. Detta innebär att dessa elever inte ges nödvändiga förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen vill framhålla att studiehundledning är en form av särskilt stöd och skolan behöver anstränga sig och uttömma alla möjligheter så att de elever som är i behov av studiehundledning får detta stöd.

Särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång

Enligt skollagen får, om det finns särskilda skäl, ett beslut om åtgärdsprogram innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång) även göras.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Det framkommer vid Skolinspektionens utredning att det på Gröna Dalenskolan finns två särskilda undervisningsgrupper; en för elever i årskurser 1-6 och en för elever i årskurser 7-9. Den sistnämnda särskilda undervisningsgruppen, benämnd Galaxen, har fram till innevarande läsår tillhört en annan skolenhet, Resursskolan. Från och med läsåret 2014/2015 tillhör Galaxen organisatoriskt Gröna Dalenskolan, men merparten av undervisningen bedrivs i separata lokaler som ligger på cirka en kilometers avstånd från skolan. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn deltar ca 15 elever i årskurserna 7-9 i undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen. I intervju med rektorn och lärare framkommer att samtliga elever i Galaxen har åtgärdsprogram, däremot har inte alla elever beslut om undervisning i särskild undervisningsgrupp. Rektorn uppger att efter övergången från Resursskolan har arbetet med omprövning av elevers åtgärdsprogram påbörjats. I samband med detta har beslut om elevens placering vid särskild undervisningsgrupp tagits för en del elever. Dock finns det fortfarande elever som deltar i undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen utan att beslut om placering har fattats. Detta innebär enligt Skolinspektionen att det kan finnas elever vars behov av särskilt stöd inte har utretts och som möjligen kan tillgodoses på annat sätt än med en placering i en särskild undervisningsgrupp.

Skolinspektionen har tagit del av ett exempel på åtgärdsprogram för en elev som har sin undervisning i den särskilda undervisningsgruppen Galaxen. Visserligen innefattar åtgärdsprogrammet beslut om placering i särskild undervisningsgrupp men det framgår inte vilka särskilda skäl som har föranlett denna placering. Det framgår således inte varför elevens behov av särskilt stöd kan bättre tillgodoses i den särskilda undervisningsgruppen än i en ordinarie klass.

Av intervjuer med rektorn och lärare i den särskilda undervisningsgruppen Galaxen samt av den insända dokumentationen framgår att det finns elever i den särskilda undervisningsgruppen som har anpassad studiegång. Skolinspektionen har tagit del av ett åtgärdsprogram som innefattar beslut om anpassad studiegång och kan konstatera att det inte framgår vilka överväganden som gjorts innan beslut om anpassad studiegång fattats. Detta trots att anpassad studiegång innebär att skolan gör avvikelser i elevens skolgång som kan medföra att eleverna lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Skolinspektionen kan konstatera att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd avseende elever i behov av studiehandledning på modersmålet samt de elever som får sin undervisning i den särskilda undervisningsgruppen Galaxen. Skolan har inte säkerställt att en prövning av samtliga elevers stödbehov har gjorts och att ett beslut om placering i särskild undervisnings-

grupp har fattats. Skolinspektionen vill poängtera att en elev ska ges stöd i en annan undervisningsgrupp än den eleven normalt tillhör enbart om det finns särskilda skäl för detta. Placeringen ska föranledas av elevens behov och av en bedömning att dessa bäst kan tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp. Placeringen ska regelmässigt omprövas och målet är att eleven ska kunna återvända till sin ordinarie klass samt att ett sådant stöd inte ska avse längre tid och större omfattning än nödvändigt. De överväganden som har gjorts när beslut om placering i särskild undervisningsgrupp eller beslut om anpassat studiegång har fattats ska tydligt dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Gröna Dalenskolans inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Håbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa identifierade brister.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Håbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen samt 33 § införeläggandelagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Säkerställa att samtliga lärare som har legitimation undervisar i de ämnen och de årskurser som legitimationen omfattar.

Ge samtliga elever tillgång till studie- och yrkesvägledning samt se till att detta sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under hela studietiden.

*Motivering till bedömning av brist**Läraryrkeshörighet*

Utgångspunkten i skollagen är att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva undervisning. Det gäller bland annat om det inte finns personer som uppfyller kraven att tillgå inom huvudmannens organisation.

Skolinspektionen har tagit del av skolans förteckning över all undervisande personal på Gröna Dalenskolan. Det framgår av förteckningen att det finns lärare anställda efter 1 juli 2011 som har legitimation men som undervisar i ämnen och för årskurser som inte omfattas av deras legitimation. Exempelvis får eleverna i årskurs 6 undervisning i de naturorienterade ämnena och teknik av lärare vars legitimation inte omfattar dessa ämnen. Ett annat exempel är matematik i årskurs 5 där den undervisande lärarens legitimation inte omfattar undervisning för den aktuella årskursen.

Rektorn beskriver att huvudmannen har påbörjat en inventering av personalresurser i syfte att planera för framtida kompetensförsörjning. Av lärarförteckningen framgår att det finns legitimerade lärare att tillgå inom skolenheten vars legitimation omfattar alla ämnen och årskurser som det bedrivs undervisning i. Detta medför, att undantaget, vilket gäller om det inte finns personer som uppfyller kraven att tillgå inom huvudmannens organisation, inte är tillämpligt på Gröna Dalenskolan. Därmed ska huvudregeln följas, vilken är att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Skolinspektionens utredning visar att skolans lärare inte alltid undervisar i de ämnen och för de årskurser som omfattas av deras legitimation. Detta medför att eleverna inte alltid möter en lärare som har den ämnesutbildning som eleven har rätt att förvänta sig. Därför behöver åtgärder vidtas.

Studie- och yrkesvägledning

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer, utom förskolan och förskoleklassen, ha tillgång till personal med kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Tillsynen visar att Gröna Dalenskolans studie- och yrkesvägledning är bristfällig. Flertalet elever på skolan har inte tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Det framkommer inte heller att skolan har en genomtänkt strategi för hur eleverna ska få sitt behov av studie- och yrkesvägledning tillgodosedd under hela sin skoltid. Detta innebär att de yngre eleverna saknar studie- och yrkesvägledning som gör det möjligt att göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Att studie- och yrkesvägledning är ett stort utvecklingsområde på skolan framkommer i intervjuer med såväl elever, lärare som skolledningen. Eleverna uppger i intervjun att de inte har träffat någon studie- och yrkesvägledare och att de inte uppfattar att de i undervisningen har diskuterat kring frågor kopplade till arbetslivet eller utbildningsvägar. I lärarintervjun framkommer att skolan inte arbetar med studie- och yrkesvägledningsfrågor eftersom det saknas personal med relevant kompetens. Vidare anger någon av de intervjuade lärarna att man pratar om yrken, kunskaper och förmågor i den mån det ingår i undervisningen i vissa ämnen. Rektorn uppger i intervjun att studie- och yrkesvägledning ges till elever i den särskilda undervisningsgruppen Galaxen. Vidare beskriver rektorn i intervjun att studie- och yrkesvägledning är ett identifierat utvecklingsområde inom kommunens samtliga skolor och att det i kommunen tillsatts en arbetsgrupp som ska utveckla arbetet inom detta område.

Skolinspektionen vill poängtera att studie- och yrkesvägledning är en rättighet för eleven och syftar till att stödja eleverna i att göra väl underbyggda val. Det är rektors ansvar att se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden. Det är därför av största vikt att samtliga elever på Gröna Dalen skola erbjuds en kontinuerlig studie- och yrkesvägledning så att de ges förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Gröna Dalenskolan inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Håbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa identifierade brister.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Håbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Skapa en dokumenterad uppföljning som ger en samlad bild av hela skolans måluppfyllelse.

Utifrån en analys av måluppfyllelsen identifiera faktorer som har påverkat måluppfyllelsen och som ska vara utgångspunkt för beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Vidare bör rektorn skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten. Det är även rektors ansvar att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräckligt för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektorn bör sträva efter att dokumentationen beskriver måluppfyllelse och ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Dokumentstudier och intervjuer med lärare, elevhälsan och skolledningen visar att det systematiska kvalitetsarbetet på Gröna Dalenskolan behöver utvecklas. Lärare och rektor uppger i intervjuer att elevernas resultat och skolans verksamhet fortlöpande följs upp och utvärderas, till exempel på skolans arbetsplatsträff eller i medarbetarsamtal. Enligt lärarna sker de flesta diskussionerna kring elevernas kunskapsresultat och måluppfyllelse inom respektive arbetslag. I intervjuer med lärare och skolledningen framkommer vidare att uppföljningen av kunskapsresultat och måluppfyllelse nästan uteslutande sker på individ- och gruppnivå. Därmed har exempelvis skillnaderna i kunskapsresultat mellan ämnen, årskurser samt mellan pojkar och flickor inte uppmärksamats och analyserats för att sedan utgöra underlag för beslut om utvecklingsåtgärder på skolövergripande nivå. Såväl lärare som elevhälsan ger i intervjuer flera exempel på hur man på skolan har arbetat för att åstadkomma trygghet och studiero. Men de intervjuade kan inte ange vilken analys som har legat till grund för beslut om dessa insatser, samt på vilket sätt har de följts upp och utvärderats. På motsvarande sätt har man satt upp mål kring elevinflytande men det saknas enligt personalen en analys av hur det faktiskt förhåller sig med elevernas möjlighet till inflytande. Enligt rektorn

behöver kvalitetsarbetet utvecklas med avseende på analys kring orsakerna som ligger bakom resultaten.

Skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete, som benämns "Kvalitetsredovisning läsåret 2013-2014, Gröna Dalen", innehåller inte heller någon analys av kunskapsresultaten och övrig måluppfyllelse. Det finns en nulägesbeskrivning över de samlade kunskapsresultaten avseende de nationella proven i årskurs 3 och 6, det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 6 samt resultat av de genomförda klassdiagnoserna i årskurs 2 och 4. Det saknas dock analys av resultaten med avseende på de förutsättningar och arbetsprocesser som har påverkat verksamhetens resultat och måluppfyllelse. Det saknas också analys av exempelvis skillnader mellan olika ämnen eller årskurser och skillnader mellan pojkar och flickors resultat. I redovisningen konstateras enbart att föregående års planerade åtgärder har genomförts samt att arbetet inom vissa områden behöver förbättras. I påföljande läsårs lokala arbetsplaner återfinns redovisning för planerade aktiviteter, utan att någon analys är genomförd som motiverar att just dessa åtgärder är adekvata.

Skolinspektionen konstaterar att rektorn på Gröna Dalenskolan behöver säkerställa att det finns ett strukturerat system för kvalitetsarbetet på skolenheten. Framför allt behöver analysen av elevernas kunskapsresultat och övrig måluppfyllelse förbättras. Avsaknad av sådana analyser innebär att skolan saknar underlag för att kunna fatta beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Detta kan medföra att elevernas kunskapsresultat blir lägre än annars och att eleverna därför inte ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utefter sin egen potential.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Gröna Dalenskolan inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreligger skäl att förelägga Håbo kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa identifierade brister.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen

utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2015-03-13
16 (16)

Dnr 43-2014:7910

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson

Beslutsfattare

Renata Grelak

Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Gröna Dalenskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Gröna Dalenskolan

Gröna Dalenskolan ligger centralt i Bålsta i Håbo kommun och omfattar förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Grundsärskolan bedöms i ett separat beslut. I grundskolan bedrivs undervisning för elever från förskoleklass till årskurs 7. I skolan ingår också en särskild undervisningsgrupp, benämnd Galaxen, med elever i årskurserna 7-9. Galaxen tillhörde fram till innevarande läsår en annan skolenhet, Resursskolan. Från och med hösten 2014 ingår Galaxen organisatoriskt i Gröna Dalenskolan, även om merparten av undervisningen bedrivs i egna lokaler någon kilometer från skolan.

Gröna Dalenskolan är organiserad i fem arbetsenheter: arbetsenhet 1 med förskoleklass och årskurs 3, arbetsenhet 2 med förskoleklass och årskurs 2, arbetsenhet 3 med förskoleklass och årskurs 1, arbetsenhet 4 för årskurserna 4-5 och arbetsenhet 5 för årskurserna 6-7. Fritidshemmet samt den särskilda undervisningsgruppen Galaxen bildar separata arbetsenheter. Arbetsenheterna 1-3 ingår i ett gemensamt arbetslag som leds av en arbetslagsledare. De övriga arbetsenheterna har var sin arbetslagsledare.

Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer. En biträdande rektor ansvarar för elever från förskoleklass till årskurs 3 samt grundsärskolan. Den andra biträdande rektorn har ansvar för arbetsenhet 4 samt fritidshemsenheten. Skolans ledningsgrupp består av rektorn, de två biträdande rektorerna samt arbetslagsledarna.